वस्तु *n.* [वस्-तुन् Uṇ. 1. 71] 1 A really existing thing, the real, a reality; वस्तुन्यवस्त्वारोपोऽज्ञानम्. -2 A thing in general, an object, article, substance, matter; अथवा मृदु वस्तु हिंसितुं मृदुनैवारभते कृतान्तकः R. 8. 45; किं वस्तु विद्वन् गुरवे प्रदेयम् 5. 18; 3. 5; वस्तुनीष्टेऽप्यनादरः S. D. -3 Wealth, property, possessions. -4 Essence, nature, natural or essential property. -5 Stuff (of which a thing in made), materials, ingredients (fig. also); आकृतिप्रत्ययादेवैनामनूनवस्तुकां संभावयामि M. 1. -6 The plot (of a drama), the subjet-matter of any poetic composition; कालिदासग्रथितवस्तुना नवेनाभिज्ञानशकुन्तलाख्येन नाटकेनोपस्थातव्यमस्माभिः Ś. 1; अथवा सद्वस्तुपुरुषबहुमानात् V. 1. 2; आशीर्नमस्क्रियावस्तुनिर्देशो वापि तन्मुखम् S. D. 6; Ve. 1; Rām. 1. 3. 1. -7 The pith of a thing. -8 A plan, design. -9 (In music) A kind of composition. -*f.* Ved. A day (?). **-Comp. -अभावः** 1 absence of reality. -2 loss of property or possessions. **-उत्थापनम्** the production of any incident in a drama by means of magic, conjuration; see S. D. 420. **-उपमा** a variety of Upamā according to Daṇḍin who thus illustrates it:— राजीवमिव ते वक्त्रं नेत्रे नीलोत्पले इव। इयं प्रतीयमानैकधर्मा वस्तूपमैव सा॥ Kāv. 2. 16; (it is a case of Upamā where the साधारणधर्म or common quality is omitted). **-उपहित** *a.* applied to a proper object, bestowed on a proper material; क्रिया हि वस्तूपहिता प्रसीदति R. 3. 29. **-कृत** *a.* practised, cherished; Buddh. **-कोशः** N. of a dictionary. **-क्षणात्** *ind.* at the right moment. **-जातम्** the aggregate of things. **-तन्त्र** *a.* objective. **-निर्देशः** table of contents, register. **-पतित** *a.* being real. **-पुरुषः** the hero (नायक); सद्वस्तुपुरुषबहुमानात् V. 1. 2. **-बलम्** the power of things. **-भावः** reality, truth. **-भूत** *a.* substantial. **-मात्रम्** the mere outline or skeleton of any subject (to be afterwards developed). **-रचना** style, arrangement of matter. **-विनिमयः** barter. **-विवर्तः** (in phil.) the developing of the one real essence. **-वृत्तम्** 1 the real matter, fact. -2 a beautiful creature. **-शक्तितस्** *ind.* through the force of circumstances. **-शासनम्** a genuine edict. **-शून्य** *a.* unreal. **-स्थितिः** reality.

वस्तुतस् *ind.* 1 In fact; in reality, really, actually. -2 Essentially, virtually, substantially. -3 As a natural consequence, as a matter of course, indeed. -4 In fine.

वस्तुकम् Chenopodium Album (Mar. चाकवत, चन्दनबटवा).

वस्त्यम् [= पस्त्यम् q. v.] A house, an abode, a residence; ददर्श सः क्षितिपस्य वस्त्यमथ तत्र संसदि Śi. 13. 63; वस्त्यम् v. l. for पस्त्यम्

वस्त्रम् [वस्-ष्ट्रन् Uṇ. 4. 172] 1 A garment, cloth, clothes, raiment; स्नातस्यानन्तरं सम्यग् वस्त्रेण तनुमार्जनम्। कान्तिप्रदं शरीरस्य कण्डूयादोषनाशनम्॥ कौषेयं चित्रवस्त्रं च रक्तवस्त्रं तथैव च। वातश्लेष्महरं तत्तु शीतकाले विधारयेत्॥ मेध्यं सुशीतं पित्तघ्नं काषायं वस्त्रमुच्यते। तद्धारयेदुष्णकाले तच्चापि लघु शस्यते॥ शुक्लं तु शुभदं वस्त्रं शीतातपनिवारणम्। न चोष्णं न च वा शीतं तत्तु वर्षासु धारयेत्॥ Bhāva P. -2 Dress, apparel. -3 A leaf of the cinnamon tree. **-Comp. -अगारः, -रम्, -गृहम्** a tent. **-अञ्चलः, -अन्तः** the hem of a garment. **-आगारम्** 1 a clothier's shop. -2 a tent. **-आधारकः** a layer of cloth (placed underneath); Suśr. **-उत्कर्षणम्** the act of taking off clothes. **-कुट्टिमम्** 1 a tent. -2 an umbrella. **-ग्रन्थिः** the knot of the lower garment (which fastens it near the navel); cf. नीवि. **-घर्घरी** a cloth for straining, sieve. **-धारणी** a thing to hang clothes upon. **-धाविन्** *a.* washing clothes. **-निर्णेजकः** a washerman. **-परिधानम्** putting on garments, dressing. **-पुत्रिका** a doll, puppet. **-पूत** *a.* filtered through a cloth; वस्त्रपूतं पिबेज्जलम् Ms. 6. 46. **-पेशी** a fringe. **-भेदकः, -भेदिन्** *m.* a tailor. **-योनिः** the material of cloth (as cotton). **-रजकम्, -रञ्जनम्** safflower. **-विलासः** foppery in dress. **-वेशः, -वेश्मन्** a tent. **-वेष्टित** *a.* well-clad.

वस्त्रयति Den. P. To dress or clothe oneself.

वस्थः A house.

वस्था =अवस्था q. v.; कुम्भोऽप्येतां पितुरुपनतां वीक्ष्य वस्थां वपुष्मान् Mv. 6. 44.

वस्नम् [वस्-मन् Uṇ. 3. 6] 1 Hire, wages (in this sense *m.* also). -2 Dwelling, abiding. -3 Wealth, substance. -4 A cloth, clothes. -5 A skin. -6 Price. -7 Death.

वस्ननम् A girdle, zone.

वस्नसा A tendon, nerve.

वास्निक *a.* Mercenary, hireling. **-का** A valuable deposit.

वस्नन् *n.* Ved. 1 A garment. -2 An abode.

वस्यस् 1 Better. -2 Wealthier, richer; श्रेयान् वस्यसोऽसानि स्वाहा T. Up. 1. 4. 3.

वंह् 10 U. (वंहयति-ते) To make bright, illuminate, cause to shine.

वह् 1 U. (वहति-ते, उवाह, ऊहे, अवाक्षीत्, अवोढ, वक्ष्यति-ते, वोढुम्, ऊढ; *pass.* उह्यते) 1 To carry, lead, bear, convey, transport (oft. with two acc.); अजां ग्रामं वहति; वहति विधिहुतं या हविः Ś. 1. 1; न च हव्यं वहत्यग्निः Ms. 4. 249. -2 To bear along, cause to move onward, waft, propel; जलानि या तीरनिखातयूपा वहत्ययोध्यामनु राजधानीम् R. 13. 61; त्रिस्रोतसं वहति यो गगनप्रतिष्ठाम् Ś. 7. 6; R. 11. 10. -3 To fetch, bring; वहति जलमियम् Mu. 1. 4. -4 To bear, support, hold up, sustain; न गर्दभा वाजिधुरं वहन्ति Mk. 4. 17; ताते चापद्वितीये वहति रणधुरां को भयस्यावकाशः Ve. 3. 5 'when my father is leading the van &c.'; वहति भुवनश्रेणीं शेषः फणाफलकस्थिताम् Bh. 2. 35; Ś. 7. 17; Me. 17. -5 To carry off; take away; अंद्रेः शृङ्गं वहति (v. l. for हरति) पवनः किंस्विद् Me. 14. -6 To marry; यदूढया वारणराजहार्यया Ku. 5. 70; Ms. 3. 38. -7 To have, possess, bear; वहसि हि